

Het aantal aangekomen en vertrokken passagiers op de vijf nationale luchthavens lag in het vierde kwartaal van 2019 bijna 2 procent hoger dan een jaar eerder. Het totaalgewicht aan vervoerde goederen daalde met ruim 8 procent. De dienstverlenende bedrijven binnen de luchtvaart zetten in het vierde kwartaal ruim 6 procent meer om.

Dit meldt het CBS op basis van nieuwe kwartaalcijfers.

INHOUD

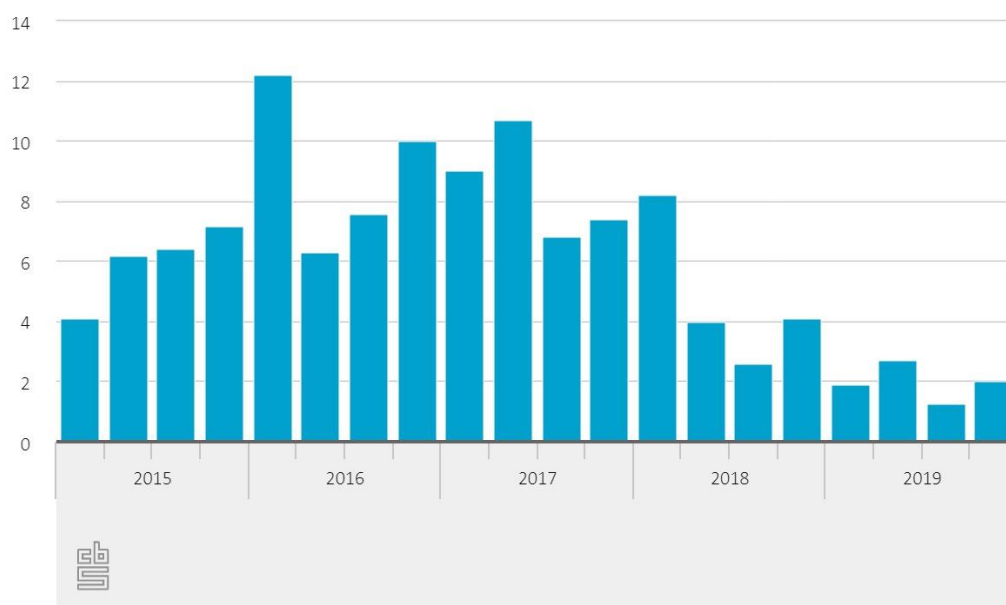
Lichte groei passagiers op nationale luchthavens	2
Aantal aangekomen en vertrokken passagiers op Schiphol licht gestegen	3
Maastricht Aachen laat sterkste groei zien in aangekomen en vertrokken passagiers	4
Passagiers van en naar de vijf Nederlandse luchthavens	5
Vervoerde luchtvracht in Amsterdam en Maastricht gedaald	6
Totale hoeveelheid vervoerde luchtvracht naar Azië sterkst gedaald in 2019	7
Afnemende omzetgroei luchtvaartmaatschappijen	8
Afname aantal vliegbewegingen op kleine luchthavens	9
Vliegveld Texel grootste groei van de kleine luchthavens	10
Grootste stijging aantal vliegbewegingen op Saba	11
Bonaire vierde Nederlandse vliegveld qua passagiersvervoer	12
Bronnen	13

Lichte groei passagiers op nationale luchthavens

De vijf nationale luchthavens, Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport, Eindhoven Airport, Groningen Airport Eelde en Maastricht Aachen Airport, verwerkten in het vierde kwartaal van 2019 ruim 19 miljoen passagiers. Vergeleken met het vierde kwartaal van 2018 is dit bijna 2 procent meer. De ontwikkeling van het aantal aangekomen en vertrokken passagiers op de vijf nationale luchthavens laat in alle kwartalen van 2019 hetzelfde beeld zien. Op vier nationale vliegvelden groeide het aantal passagiers elk kwartaal ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. Alleen Groningen Airport Eelde liet elk kwartaal een daling zien

Aangekomen en vertrokken passagiers op nationale luchthavens

% verandering t.o.v. een jaar eerder

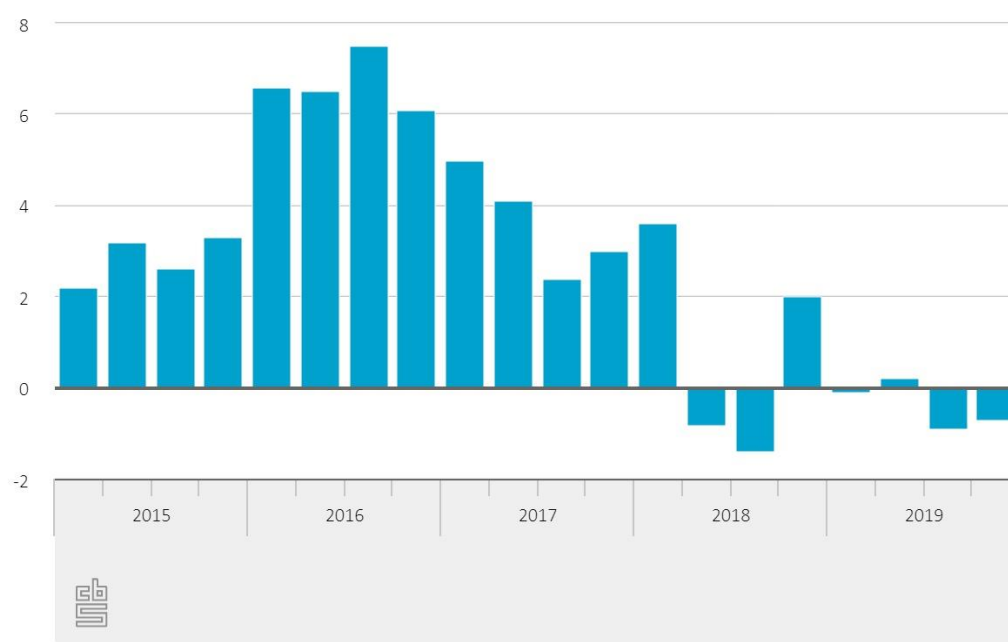
Aantal aangekomen en vertrokken passagiers op Schiphol licht gestegen

In het vierde kwartaal vloog bijna 89 procent van alle in Nederland aangekomen en vertrokken passagiers via Schiphol. In de laatste drie maanden van 2019 reisden 17,1 miljoen passagiers van en naar Nederlands grootste luchthaven, 1,1 procent meer dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Over het hele jaar 2019 maakten bijna 72 miljoen passagiers gebruik van Amsterdam Schiphol, de meeste reizigers ooit in een jaar. Hoewel er ruim 37 miljoen reizigers in de tweede helft van 2019 via Amsterdam reisden, tegenover 34,5 miljoen in de eerste zes maanden, was de stijging van het aantal passagiers in de eerste helft van het jaar het grootst en daarmee bepalend voor de lichte groei.

Het aantal vluchten in het vierde kwartaal van 2019 lag met ruim 125 duizend 0,7 procent lager in vergelijking met het vierde kwartaal van 2018. Het totaal aantal vliegbewegingen binnen het handelsverkeer is in 2019 onder de in 2008 opgestelde Alders-norm van 500 duizend gebleven. Met bijna 497 duizend vluchten lag dit aantal zelfs 0,5 procent lager dan het aantal vluchten in 2018. In het Aldersakkoord werd vastgelegd dat Schiphol tot en met het 2020 jaarlijks niet meer dan 500 duizend vliegtuigbewegingen in het handelsverkeer mag uitvoeren.

Vliegtuigbewegingen op Amsterdam Schiphol Airport

% verandering t.o.v. een jaar eerder

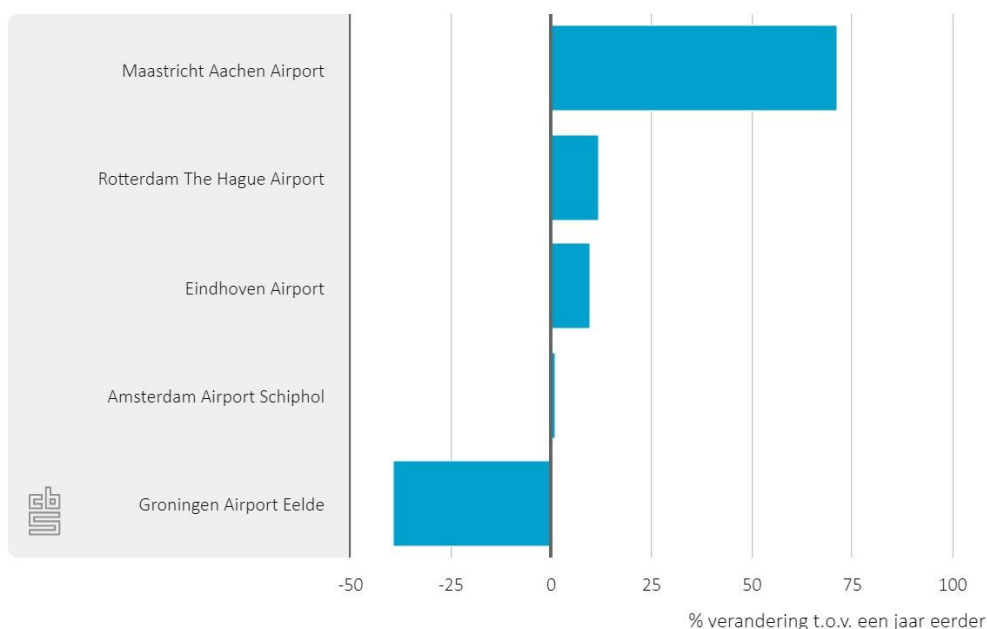
Maastricht Aachen laat sterkste groei zien in aangekomen en vertrokken passagiers

De limiet van het aantal vliegtuigbewegingen op Amsterdam Schiphol Airport heeft effect op de groei van het aantal vervoerde passagiers en de afgehandelde vracht. Het aantal aangekomen en vertrokken passagiers op Schiphol was in het vierde kwartaal met ruim 17 miljoen 1 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal in 2018; deze afnemende stijging van het aantal passagiers is al vier kwartalen zichtbaar.

De grootste procentuele groei vond plaats op de betrekkelijk kleine luchthaven Maastricht Aachen Airport. In het vierde kwartaal reisden ruim 77,5 duizend passagiers van en naar deze luchthaven, een groei van 71 procent ten opzichte van het vierde kwartaal van 2018. Daarmee is Maastricht al zeven achtereenvolgende kwartalen het vliegveld met de grootste relatieve stijging in het aantal passagiers.

Bijna 380 duizend passagiers reisden in het laatste kwartaal van 2019 via Rotterdam-The Hague airport, dit zijn er 11,8 procent meer dan een jaar eerder. Nederlands tweede luchthaven, Eindhoven Airport, trok ruim 1,5 miljoen reizigers, 9,7 procent meer dan een jaar eerder.

Passagiersontwikkeling Nederlandse luchthavens, vierde kwartaal 2019

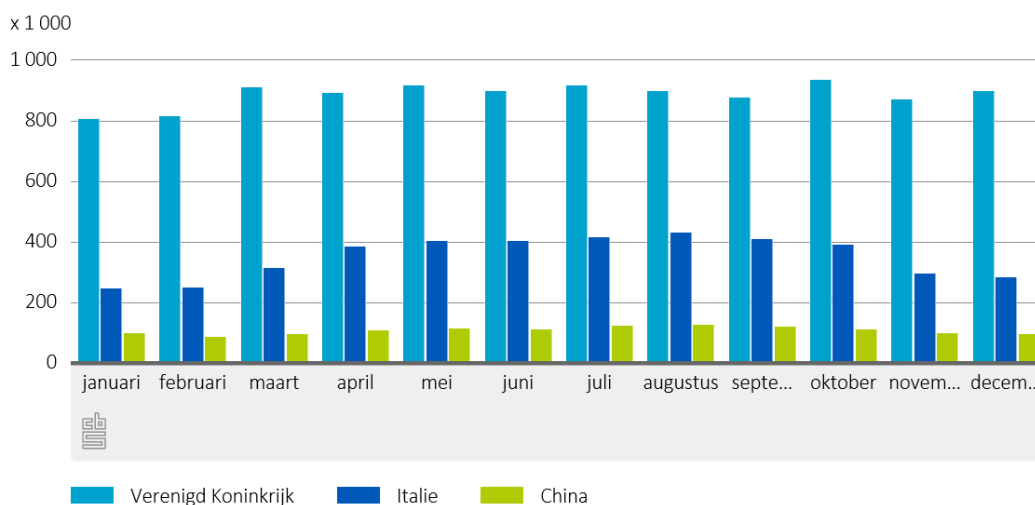

Passagiers van en naar de vijf Nederlandse luchthavens

In 2019 reisden bijna 72 miljoen passagiers van en naar Amsterdam Schiphol. Van al deze passagiers zijn de uiteindelijke herkomst en/of bestemming niet bekend. Zo vertrekken veel passagiers vanaf Amsterdam Schiphol met als bestemming bijvoorbeeld London Heathrow om vanuit daar verder te reizen naar hun eindbestemmingen over de hele wereld. Omgekeerd, de passagiers uit London of het Verenigd Koninkrijk die op Amsterdam Schiphol landen, kunnen elders in de wereld vertrokken zijn. Dit geldt voor alle vluchten van en naar een Nederlandse luchthaven.

Het afgelopen jaar reisden ruim 11,3 miljoen passagiers vanaf een Nederlandse luchthaven van en naar een luchthaven in het Verenigd Koninkrijk, 5,0 miljoen passagiers tussen Nederland en Italië en 1,3 miljoen passagiers tussen Nederland en China.

Passagiers van en naar Amsterdam Schiphol naar herkomst/bestemming, 2019

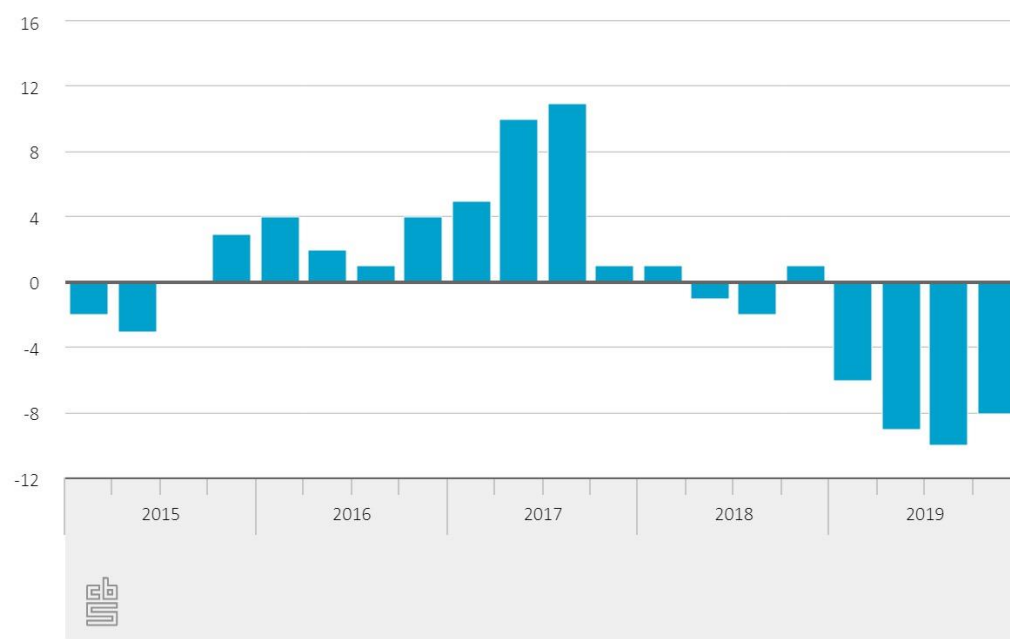
Vervoerde luchtvracht in Amsterdam en Maastricht gedaald

Vrachtvervoer via de lucht vindt in Nederland hoofdzakelijk plaats via Amsterdam Schiphol Airport en Maastricht Aachen Airport. Het totale gewicht van door de lucht vervoerde goederen in het vierde kwartaal van 2019 bedroeg 436 duizend ton, dat is 8,2 procent lager dan in het vierde kwartaal in 2018. In heel 2019 lagen de kwartaalcijfers onder die van 2018. In 2019 werd 1,7 miljoen ton aan goederen via de lucht vervoerd. Dit is een daling van 8,4 procent ten opzichte van 2018.

Op Schiphol werd 406 duizend ton aan goederen afgehandeld, een afname van 6,5 procent in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder. Op Maastricht Aachen Airport daalde het vervoerde gewicht aan goederen met bijna 26 procent tot 30 duizend ton.

Luchtvracht op nationale luchthavens

% verandering t.o.v. een jaar eerder

Totale hoeveelheid vervoerde luchtvracht naar Azië sterkst gedaald in 2019

In 2019 daalde het vrachtvervoer van en naar alle continenten. De meeste vracht werd vervoerd van en naar Azië. Deze hoeveelheid luchtvracht van en naar dit continent daalde van 839 duizend ton in 2018 met bijna 10 procent tot 756 duizend ton in 2019.

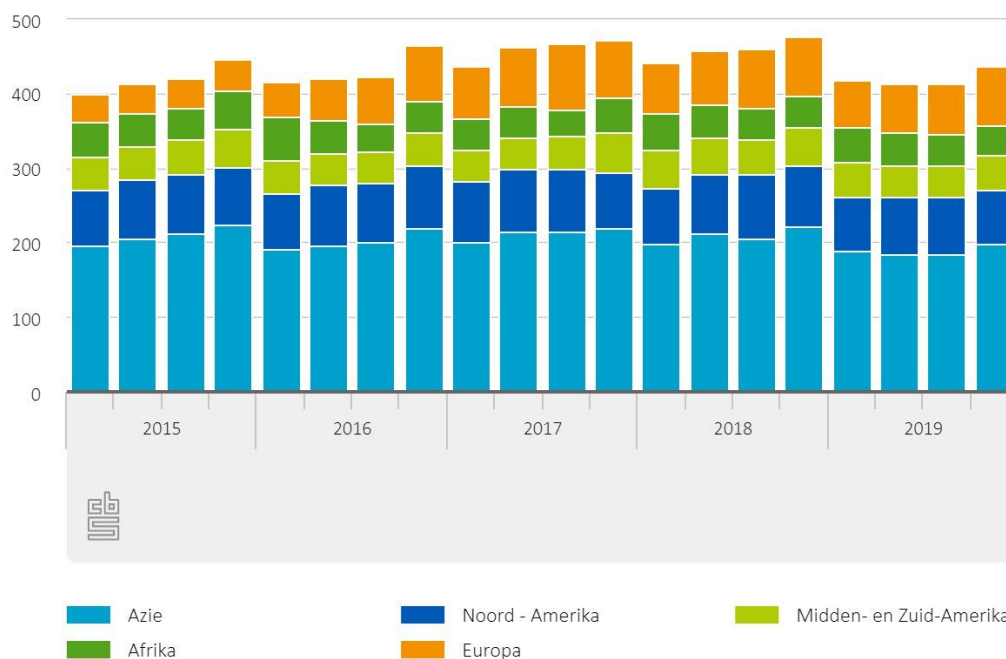
De meeste goederen door de lucht werden in 2019 vervoerd van en naar China, 291,5 duizend ton, gevolgd door de Verenigde Staten met 246,8 duizend ton. Van de 68,7 duizend ton goederen die binnen de EU vervoerd werden, nam Duitsland bijna 42 procent voor haar rekening. Van de Europese landen buiten de EU nam Rusland met ruim 103 duizend ton bijna de helft van de totaal vervoerde luchtvracht voor haar rekening.

In het vierde kwartaal van 2019 was bijna 358 duizend ton luchtvracht, 82 procent, afkomstig uit of bestemd voor intercontinentale bestemmingen; de overige 78 duizend ton luchtvracht (18 procent) werd binnen Europa vervoerd. Het vrachtvervoer van en naar Noord-Amerika daalde in het vierde kwartaal met ruim 11 procent het sterkst.

In het vierde kwartaal werd de meeste vracht vervoerd van en naar China, 75,7 duizend ton, gevolgd door de Verenigde Staten met 60,2 duizend ton. Van de goederen die in het vierde kwartaal van 2019 binnen Europa vervoerd werden waren de meeste goederen bestemd voor of afkomstig uit Rusland (28,5 duizend ton). Binnen de EU werd de meeste luchtvracht vervoerd van en naar Duitsland, 7,4 duizend ton, gevolgd door Spanje en het Verenigd Koninkrijk met respectievelijk 4,9 duizend en 2,5 duizend ton.

Luchtvracht naar herkomst en/of bestemming

x 1 000 ton

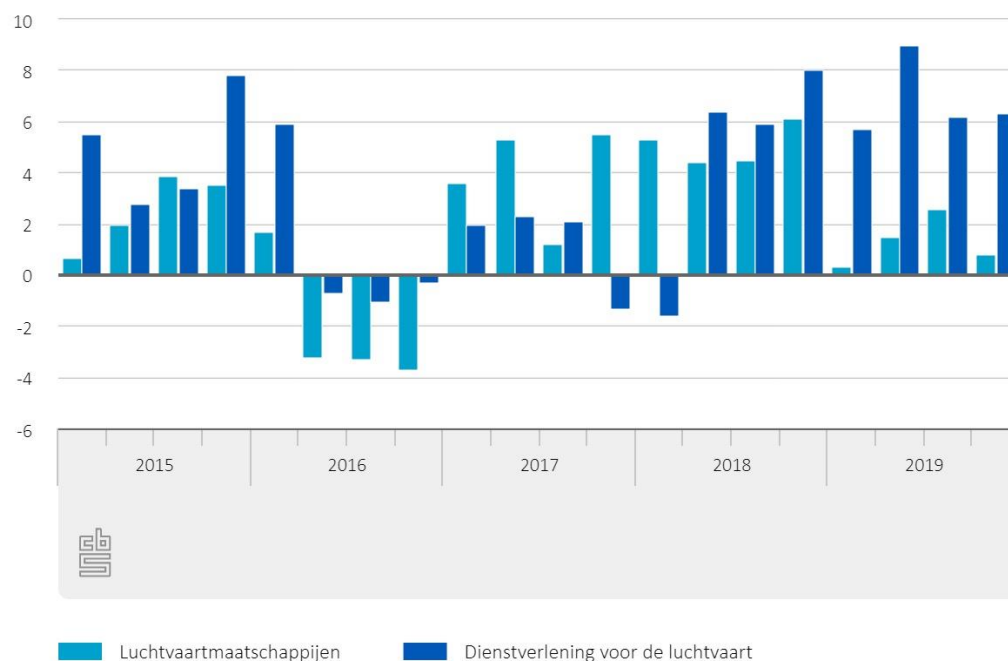
Afnemende omzetgroei luchtvaartmaatschappijen

De omzet van de Nederlandse luchtvaartmaatschappijen lag in het vierde kwartaal van 2019 0,8 procent hoger dan in het vierde kwartaal van 2018. In het passagiersvervoer groeide de omzet. In het goederenvervoer door de lucht daarentegen werd minder omzet behaald dan in het vierde kwartaal van een jaar eerder.

Bij de dienstverlenende bedrijven voor de luchtvaartbranche (voornamelijk luchthavens, luchtverkeersleiding en afhandelaars) was de omzet in het vierde kwartaal van 2019 6,3 procent hoger dan in het vierde kwartaal een jaar eerder. Het aantal reizigers dat van de luchthavens gebruik maakte steeg met bijna 2 procent, de afgehandelde vrachtvolumes op de luchthavens zijn afgenomen.

Omzetontwikkeling Luchtvaartbranche

% verandering t.o.v. een jaar eerder

Afname aantal vliegbewegingen op kleine luchthavens

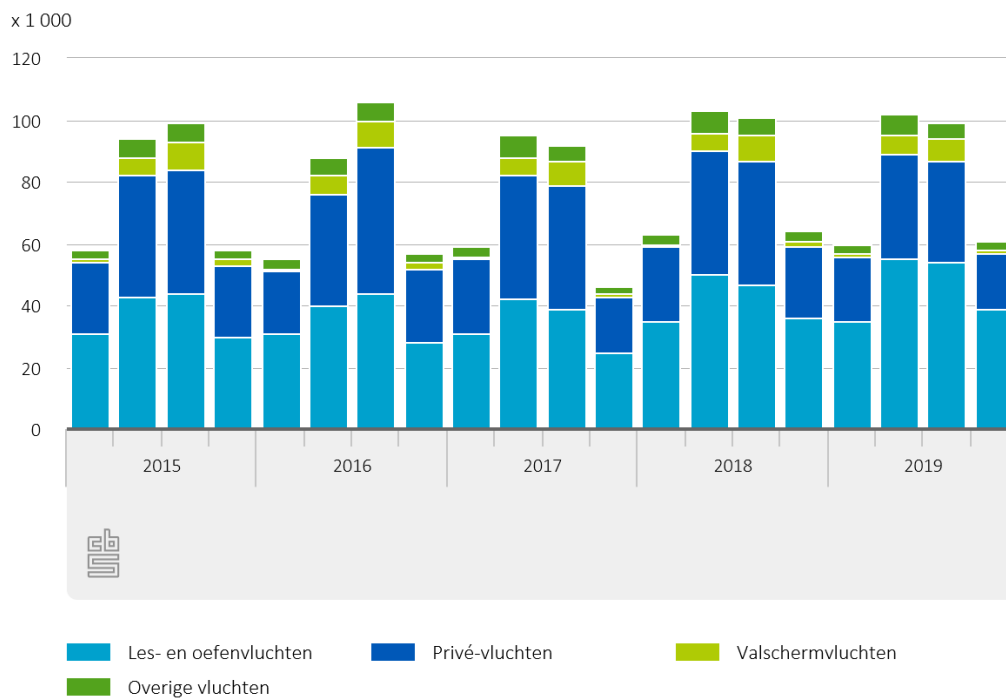
In het vierde kwartaal van 2019 is het totaal aantal vliegbewegingen op de kleine luchthavens, ten opzichte van het vierde kwartaal van 2018, met 4,3 procent afgenomen tot ruim 65,2 duizend.

Naar verhouding daalde het aantal commerciële vluchten met 13,6 procent het hardst. De commerciële vluchten, vluchten met een winstoogmerk, hadden in het vierde kwartaal een aandeel van nog geen 6 procent van het totaal aantal vliegbewegingen op de kleine luchthavens. In het vierde kwartaal bestonden de commerciële vluchten voor 78 procent uit rondvluchten.

In het vierde kwartaal van 2019 waren er 61,5 duizend niet-commerciële vluchten, dat zijn vluchten zonder winstoogmerk. Dit is bijna 4 procent minder vergeleken met het vierde kwartaal in 2018. Deze vluchten bestonden voor 64 procent uit les- en oefenvluchten (39 duizend) en voor 30 procent uit privé-vluchten (18 duizend).

Op Lelystad Airport - de grootste van de kleine luchthavens wat het aantal vliegbewegingen betreft - wordt bijna 29 procent van alle vliegbewegingen op de kleine luchthavens afgewikkeld. Ruim 82 procent van de niet-commerciële vluchten op Lelystad zijn les- en oefenvluchten (15,1 duizend), gevolgd door 3 duizend privé-vluchten. Binnen de commerciële vluchten vormen de rondvluchten met 34 procent de grootste groep.

Niet-commerciële vliegbewegingen op kleine luchthavens

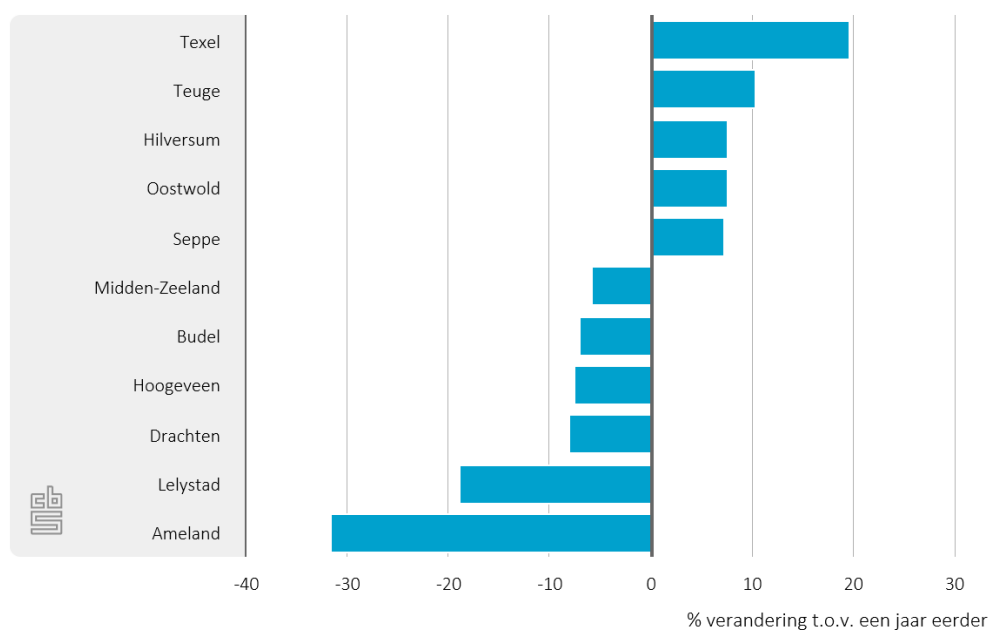

Vliegveld Texel grootste groei van de kleine luchthavens

In het vierde kwartaal van 2019 lag het totaal aantal vliegbewegingen op de kleine vliegvelden ruim 2,9 duizend lager in vergelijking met het vierde kwartaal van 2018. Deze afname is niet bij alle kleine vliegvelden te zien. De kleine vliegvelden laten per kwartaal een wisselend beeld zien in de stijging of daling van het aantal vliegbewegingen.

Op vijf kleine vliegvelden lag het aantal vliegbewegingen in het vierde kwartaal van 2019 hoger dan in het zelfde kwartaal van 2018. Texel International Airport, gelegen op het eiland Texel, is met bijna 20 procent meer vliegbewegingen in het vierde kwartaal van 2019 ten opzichte van dezelfde periode in 2018, de grootste groeier. Teuge International Airport in Gelderland volgt dit kwartaal als tweede kleine vliegveld in toename van het aantal vliegbewegingen. Ameland Airport Ballum, een klein vliegveld bij Ballum op Ameland, kende in het vierde kwartaal van 2019 met 31,5 procent de grootste daling tot 353 vliegbewegingen.

Vliegbewegingen op kleine luchthavens, vierde kwartaal 2019

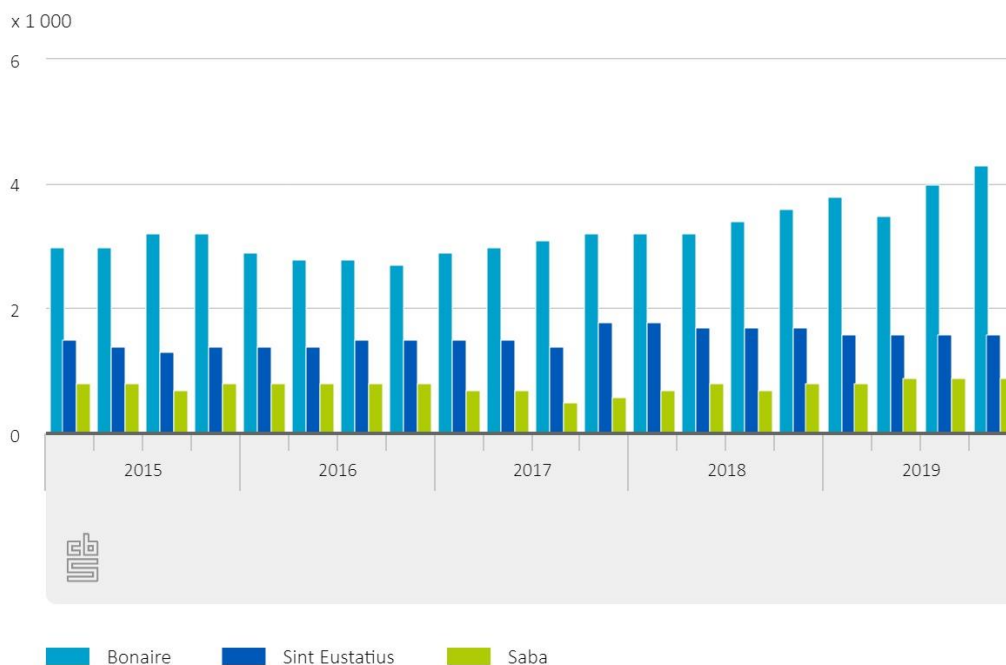
Grootste stijging aantal vliegbewegingen op Saba

In het vierde kwartaal van 2019 waren er bijna 6,9 duizend vliegbewegingen van en naar de drie eilanden behorende tot Caribisch Nederland. Dit is 15 procent meer dan in het vierde kwartaal van 2018. In heel 2019 werd er 25,6 duizend keer van en naar een van de drie overzeese Nederlandse luchthavens gevlogen, dat is een stijging van bijna 11 procent in vergelijking met een jaar eerder.

Op Flamingo Airport op Bonaire vonden in het vierde kwartaal de meeste vliegbewegingen plaats, bijna 4,4 duizend, een stijging van 22,2 procent in vergelijking met een jaar eerder. Ook over het hele jaar gezien wordt er met 15,7 duizend vluchten het vaakst op Bonaire gevlogen, een stijging van 17,5 procent in vergelijking met 2018.

De relatief grootste groeier in 2019 was Juancho E. Yrausquin Airport op Saba. Met 3,5 duizend vliegbewegingen in 2019 was dat een stijging van 22,2 procent ten opzichte van een jaar eerder. F.D. Roosevelt Airport op Sint Eustatius was het enige vliegveld met zowel in het vierde kwartaal van 2019 als over het hele jaar 2019 een daling van het aantal vluchten van respectievelijk 2 en 6,6 procent.

Vliegtuigbewegingen op de luchthavens van Caribisch Nederland

Bonaire vierde Nederlandse vliegveld qua passagiersvervoer

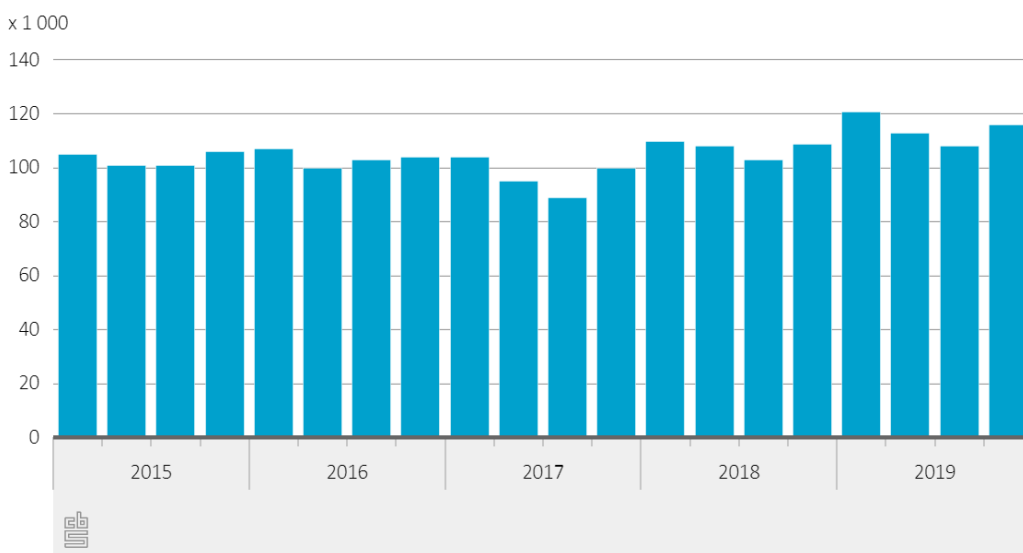
Het aantal passagiers dat in het vierde kwartaal van 2019 van en naar Caribisch Nederland vloog, nam ten opzichte van het vierde kwartaal van 2018 met 6,6 procent toe tot 116 duizend. Over het hele jaar 2019 vlogen ruim 457 duizend reizigers van en naar een van deze vliegvelden in Caribisch Nederland, een stijging van 6,4 procent.

De meeste passagiers van en naar Caribisch Nederland reisden in 2019 via Flamingo Airport op Bonaire, ruim 384 duizend, 7 procent meer dan in 2018. Na Amsterdam Airport Schiphol, Eindhoven Airport en Rotterdam The Hague Airport is Bonaire de vierde Nederlandse luchthaven in de afhandeling van luchtvaart passagiers. In 2019 reisden 42 duizend passagiers via Sint Eustatius, dit is nagenoeg gelijk aan het aantal in 2018. Via Saba reisden in 2019 30,7 duizend passagiers, dat is 8,5 procent meer dan een jaar eerder.

Het aantal passagiers van en naar Caribisch Nederland dat gebruik maakt van het vliegveld op Sint Eustatius of Saba ligt met een aandeel van 16 procent al een aantal jaren op een nagenoeg gelijk niveau.

De waarde van de via de lucht ingevoerde goederen van en naar Caribisch Nederland bedroeg in het vierde kwartaal van 2019 7,5 miljoen Amerikaanse dollars. Dat is bijna 12 procent minder dan in hetzelfde kwartaal in 2018.

Passagiers op de luchthavens van Caribisch Nederland

Bronnen

StatLine - [Luchtvaart; maandcijfers Nederlandse luchthavens van nationaal belang](#)

StatLine - [Transportbedrijven; omzetontwikkeling](#)

StatLine - [Luchtvaart; kwartaalcijfers kleine luchthavens](#)

StatLine - [Luchtvaart; kwartaalcijfers Caribisch Nederland](#)